

**Resultat af Forsøg, foretagne paa
Lyffenssæde i Fyen, med den af
Professur Claubry anbefalede
Hørrødningsmethode*).**

(Meddeelt i nedenstaaende Indberetning til Indenrigsministeriet.)

Det høie Indenrigsministerium har, ifølge en Amts-
skrivelse af 20 Juli d. A., paalagt mig, i den sidst
forgangne Hørst at anstille Forsøg med en
Rødningsmaade, der er af Professur Claubry i
Paris, ved Hjælp af svovlsuurt Vand, hvilken
er beskrevet i et mig tilsendt Skrift med Titel „das
Flachsbereitungs-Verfahren des Professur Gaultier de
Claubry“ og at føre en Protocol over dette Forsøg,
saaledes som i Skriftet anviist og derefter at indsende
samme, med Betænkning om Udfaldet.

For at kunne foretage disse Forsøg rigtig, var
det nødvendigt at vælge, saavidt muligt, fuldkommen
eensartet Hør, til de forskellige Prøver, naar et rigtig
belysende Resultat skulde kunne ventes udbragt; og
det var derfor nødvendigt, paa Marken at sortere og
ordne Prøverne, saavel med Hensyn til Modenheds-
graden, Bærten, Tavernes Forlighed, Jordbunden,
hvorpaa Hørrøden groede m. m. Dette foretog jeg selv,
og saae mig nødsaget til at vælge Hør, der vorede

*) See Nærmere om denne Rødningsmaade i nærværende
Tidskrifts 12te Binds 2det Hefte.

ved en Udkant, langs en Brakgrøft, paa ødyrket Engjord, hvor Vandet ikke ganske kunde løbe af Grøften, og hvor altsaa nogen Suurhed var tilstede. Hørrer var, som en Følge deraf, noget fiinstenglet kort, med faa Froskapsler, af mager Natur, men meest eensartet.

Først den 12 Septbr. fik jeg denne Hør i Huus, da Veirliget i længere Tid havde været regnsfuldt.

Den 13 Septbr. blev afveiet 4 $\mathcal{W}$ Hørstraa, opbunden hver for sig, indeholdende hver 15 Støver eller Bundter, ombunden løselig med Siv, og den 14 blev Rødningen paabegyndt saaledes:

- 1) Et Knippe paa 16 $\mathcal{W}$ blev lagt i Vand i en Hørrødningsgrøft paa sædvanlig Maade.
- 2) Et Ditto blev ligeledes lagt i en Hørgroft, men stærkt bedækket med Mudder.
- 3) og 4) De tvende andre udsøgte Knipper bestemtes til Rødningen i Svovlsyren.
- 5) Et Knippe paa 16 $\mathcal{W}$, men taget lige for Haanden, da jeg ikke havde mere af den Udsøgte, bestemte jeg til at landrødes.
- 6) Og endelig tog jeg 16 $\mathcal{W}$, som skulde rødes i rindende Vand, men deelte det senere, lagde den halve Deel i rindende Vand, og bestemte den anden Halvdeel til Neddykning i frisk Vand, jevnfides med Portion C (eller Nr. 4), der skulde neddyppes i svovlsuurt Vand, for at kunne gjøre sammenlignende Forsøg.

De under Nr. 1 og 2, vil jeg benævne med Portion A Nr. 1 og A Nr. 2; Nr. 3 og 4 med Portion B og C, ligesom i Bogen; og Nr. 5 og 6, D og E.

Portion A Nr. 1.	Portion A Nr. 2.	Portion B.
Septbr. 14. Kl. 4.	Septbr. 14.	Septbr. 14. Kl. 1.
<p>16 ℥ Hørstraa nedlagdes i Køde i Hørgrøfter. Dette Arbejde medtog 5 Minutter.</p>	<p>16 ℥ Hørstraa nedlagdes i Køde i Hørgrøfter, stærkt bedækket med Mudder; der udfordrede 5 Minutters Arbejde.</p>	<p>16 ℥ Hørstraa 15 Støver blev nedlagt i et Kar med Vand og bedækket med Træ. Medtog 5 Minutter.</p> <p>—</p> <p>En Blanding af 240 ℥ Vand og 1 Lod Svovlsyre tilveiebragtes, der medtog 15 Minutter Arbejde.</p> <p>15 Septbr. Hørrn blev liggende urørt.</p>
5 Minutter	5 Minutter	20 Minutter

a i n g.

Portion C.	Portion D.	Portion E.
Septbr. 14. Kl. 1.	Septbr. 14.	
<p>16 $\mathcal{L}$ Hørstaa i 15 Støver blev neddyppet i Bækken, der indeholder tilstrækkelig dybt, klart og blødt Vand, og derpaa lagt paa Træhykker efter Anviisning, medtog 4 Minutter.</p>	<p>16 $\mathcal{L}$ Hørstaa blev udbredt paa en Eng; den indtog 80 $\square$ Aen. Arbeidet medtog 5 Minutter.</p>	
<p>En Blanding af 168 $\mathcal{L}$ Vand og 13$\frac{1}{2}$ Rod Svovlsyre tilveiebragdes, der medtog 15 Minuters Arbeide.</p>		
<p>15 Septbr. Hørren blev neddyppet i det svovlsure Vand. Dette medtog 7 Minutter.</p>		
26 Minutter	5 Minutter	

Det bemærkes at Thermometret
N o b =

Portion A Nr. 1.	Portion A Nr. 2.	Portion B.
		<p>16 Septbr. Kl. 8. Hørrer blev lagt i Syren, der medtog 4 Minutter.</p> <p>17 Septbr. Hørrer blev liggende.</p> <p>18 Septbr. Hørrer blev optaget, den var ganske gul (dens oprindelige Farve).</p>
<p>19 Septbr. Hørrer blev efterseet; 1 Minut.</p>	<p>19 Septbr. Hørrer blev efterseet; 2 Minutter.</p>	<p>19 Septbr. Hørrer bliver lagt i Bækken nedtrykket med Træ. 5 Minut.</p>
<p>Transp. $\frac{1 \text{ Minut}}{5 \text{ —}}$ 6 Minut.</p>	<p>Transp. $\frac{2 \text{ Minut.}}{5 \text{ —}}$ 7 Minut.</p>	<p>Transp. $\frac{9 \text{ Minut.}}{20 \text{ —}}$ 29 Minut.</p>

viste 13° Barme om Middagen.
n i n g.

Portion C.	Portion D.	Portion E.
<p>16 Septbr. Kl. 8. Neddypningen gjentoges, som medtog 7 Minutter. NB. den i Bogen omtalte syrlige Lugt bemærkedes.</p>		<p>16 Septbr. Kl. 8. 7 Støver neddypedes i Bækken, som medtog 4 Minutter.</p>
<p>17 Septbr. Neddypningen medtog 7 Minutter. Lugten var som igaar.</p>		<p>17 Septbr. Neddypning 4 Minutter.</p>
<p>18 Septbr. Neddypningen medtager 7 Minutter, den begynder at blive graaplettet, saaledes som Hør, der landrodes i fugtigt Veir.</p>		<p>18 Septbr. Neddypningen medtog 4 Minutter.</p>
<p>19 Septbr. Neddypningen gjentoges; 6 Minutter.</p>		<p>19 Septbr. Neddypning; 4 Minutter.</p>
<p>27 Minut. Transp. 26 — 53 Minut.</p>	<p>Transp. 5 Minut.</p>	<p>16 Minutter.</p>

Portion A Nr. 1.	Portion A Nr. 2.	Portion B.
<p>24 Septbr. Hørren var sær- dig, den blev afvad- stet, optrukken og op- stillet, hvilket med- tog 15 Minutter.</p>		<p>20 Septbr. Kl. 8. Hørren blev op- taget af Bækken og atter lagt i det sure Band. Den er al- deles raa. 5 Mi- nutter.</p> <p>21 Septbr. Hørren blev hen- liggende i det sure Band.</p> <p>22 Septbr. Hørren blev hen- liggende.</p> <p>23 Septbr. Hørren blev hen- liggende.</p> <p>24 Septbr. Hørren blev hen- liggende.</p>
<p>15 Minut. Transp. 6 — 21 Minut.</p>	<p>Transp. 7 Minut.</p>	<p>5 Minut. Transp. 29 — 34 Minut.</p>

viste 14°. ,
ning.

Portion C.

20 Septbr. Kl. 8.

Hørren blev lagt i Bækken, den var ikke rødret nok, men meget forplettet. 5 Minutter.

21 Septbr.

Hørren blev op- taget af Bækken og neddyppet i Syren, der medtog 12 Mi- nutter.

22 Septbr.

Neddyppningen gjentoges. 7 Mi- nutter.

23 Septbr.

Neddyppningen gjentoges. 7 Mi- nutter.

24 Septbr.

Hørren var til- stræffelig rødret, dog stærk i Roden, sjør i Toppen. Den blev lagt i reent Vand, 8 Minutter.

39 Minut.

Transp. 53 —

92 Minut.

Portion D.

Portion E.

20 Septbr.

Hørren blev ned- dyppet, den er fort- plettet. 4 Minutter.

21 Septbr.

Neddyppningen gjentoges. 4 Mi- nutter.

22 Septbr.

Neddyppningen gjentoges. 4 Mi- nutter.

23 Septbr.

Neddyppningen gjentoges. 4 Mi- nutter.

24 Septbr.

Hørren var til- stræffelig rødret; den havde de samme graae Pletter som Portion C.

16 Minut.

Transp. 16 —

32 Minut.

Transp. 5 Minut.

Portion A Nr. 1.	Portion A Nr. 2.	Portion B.
	<p>25 Septbr. Hørren var tilstrækkelig rød. Dens Badstning, Opstrækning og Opstilling medtog 15 Minutter.</p>	<p>25 Septbr. Hørren blev henliggende.</p>
<p>27 Septbr. Hørren udrystet og sat i Hof, der medtog 2 Minutter.</p>	<p>27 Septbr. Hørren udrystet og sat i Hof. 2 Minutter.</p>	<p>26 Septbr. Hørren blev liggende i det sure Band.</p> <p>27 Septbr. Ligesaa.</p>
		<p>28, 29 og 30 Septbr. blev Hørren henliggende i det svovlsure Band.</p>
<p>1 Octbr. Hørren blev bunden og vog 12½ W.</p>	<p>1 Octbr. Hørren blev bunden og vog 13 W.</p>	<p>1 Octbr. Hørren blev lagt ned i Bæffen, hvortil brugtes 3 Minutter.</p>
<p>2 Minut. Transp. 21 — 23 Minut.</p>	<p>17 Minut. Transp. 7 — 24 Minut.</p>	<p>3 Minut. Transp. 34 — 37 Minut.</p>

frost.
ning.

Portion C.	Portion D.	Portion E.
25 Septbr.	25 Septbr.	25 Septbr.
Hørren blev op- sillet til Tørring, dertil brugtes 15 Minutter.	Hørren blev vendt, som medtog 2 Mi- nutter; den begyn- der at blive graa- broget, der altid er en Følge af Lustens Indvirkning paa Hørren i vaadt Veirlig.	Den Deel af denne Hør, der var lagt i rindende Vand blev optrukken og spredt.
27 Septbr.		27 Septbr.
Hørren blev ud- drysset, der medtog 3 Minutter.		Den neddyppede Hør blev sat i Hof, (d. e. udrysset og op- sillet i en feglefor- mig Figur); 2 Mi- nutter.
1 Octbr.	1 Octbr.	1 Octbr.
Hørren blev tør, den blev bunden og vog 13½ F.	Hørren blev op- taget og sat i Hof. Dertil 4 Minutter.	Hørren var tør, blev bunden og vog 8 F.
18 Minut.	6 Minut.	2 Minut.
Transp. 92 —	Transp. 5 —	Transp. 32 —
110 Minut.	11 Minut.	34 Minut.

Portion B.

2 Octbr.

Hørren var endnu ubearbeidelig, den blev igjen lagt i Syren, hvortil brugtes 4 Minutt. Samme Dag deelte jeg Hørren, og lagde den halve Deel i reent Vand i et Kar, medens den anden Halvdeel blev liggende i det svovlsure Vand.

Efter denne Tid maatte jeg forlade Hjemmet, og saaledes over-

3 Octbr.

Hørren i begge Kar blev henliggende.

4, 5, 6, 7, 8 og 9 Octbr.

Ligesaa.

10 og 11 Octbr.

Hørren i det rene Vand begynder at skjernes, den i Syren derimod ikke.

4 Minut.

Transp. 37 —

41 Minut.

frost.
ning.

Portion D.	Portion E.
2 Octbr.	2 Octbr.
Hørren blev bunden og vog 14 $\mathcal{R}$.	Den i rindende Vand lagde Hør blev bunden, den vog $5\frac{1}{2}$ $\mathcal{R}$, der med de neddyppede 8 $\mathcal{R}$ udgjør $13\frac{1}{2}$ $\mathcal{R}$.

lade Tilsynet med Hørren til een af mine Folk.

Portion A Nr. 1.	Portion A Nr. 2.	Portion B.
		<p>12 Octbr.</p> <p>Hørren, som ligger i det rene Vand, er nu tilstrækkelig rødet, den bliver optaget og opstillet til Tørring.</p> <p>Hørren i det svovlsure Vand er endnu stærk, raa, fun enkelte Laver dybest nede paa Bunden af Karret begynde at løsnes fra Stoffen. Den optages af det sure Vand og lægges i reent Vand.</p> <p>13, 14 og 15 Octbr, bliver Hørren liggende i reent Vand.</p> <p>16 Octbr.</p> <p>Denne, Deel af Hørren er nu ogsaa færdig, den blev opstillet, tørret og vogn da tillige med 1ste Deel 12½ T.</p>
<p>Bægt 12½ T. Arbeidstid til Rødning 23 Minutter.</p>	<p>Bægt 13 T. Arbeidstid til Rødning 24 Minutter.</p>	<p>Bægt 12½ T. Arbeidstid til Rødning 37 Minutter.</p>

ing.

Portion C.

Portion D.

Portion E.

Bægt $13\frac{1}{2}$ T. Ar-
bejdstid til Rødning
10 Minutter.

Bægt 14 T. Ar-
bejdstid til Rødning
11 Minutter.

Bægt $13\frac{1}{2}$ T. Ar-
bejdstid til Rødning
34 Minutter.

Lørring ved Sib.

Portion A Nr. 1.	Portion A Nr. 2.	Portion B.	Portion C.	Portion D.	Portion E.
Hørrens Bøgt utørret 12½ $\mathcal{D}$ tørret 11 - Svinding 1½ $\mathcal{D}$	Hørrens Bøgt utørret 13 $\mathcal{D}$ tørret 11 - Svinding 2 $\mathcal{D}$	Hørrens Bøgt utørret 12½ $\mathcal{D}$ tørret 12½ - Svind. Intet	Hørrens Bøgt utørret 13½ $\mathcal{D}$ tørret 12 - Svinding 1½ $\mathcal{D}$	Hørrens Bøgt utørret 14 $\mathcal{D}$ tørret 11 - Svinding 3 $\mathcal{D}$	Hørrens Bøgt utørret 13½ $\mathcal{D}$ tørret 11½ - Svinding 2½ $\mathcal{D}$

Det bemærkes at de forskellige Portioner toge lige megen Tid til Lørringen, med Undtagelse af Portion D, som var noget mere fugtig; men, da dette ikke er en Folge af den særegne Rødningsmaade, anses det ufornødent, at anføre Arbeidstiden ved dette Arbejde.

Brydning.

Ny Ræffe. 13 S. 1 S.

Portion A Nr. 1.	Portion A Nr. 2.	Portion B.	Portion C.	Portion D.	Portion E.
Hørrens Vægt før Brydningen 11 $\mathcal{D}$	Hørrens Vægt før Brydningen 11 $\mathcal{D}$	Hørrens Vægt før Brydningen 12 $\frac{1}{2}$ $\mathcal{D}$	Hørrens Vægt før Brydningen 12 $\mathcal{D}$	Hørrens Vægt før Brydningen 11 $\mathcal{D}$	Hørrens Vægt før Brydningen 11 $\frac{1}{4}$ $\mathcal{D}$
efter 8 $\frac{1}{2}$ -	efter 9 -	efter 8 $\frac{1}{2}$ -	efter 8 $\frac{1}{2}$ -	efter 9 -	efter 7 $\frac{3}{4}$ -
Svinding 2 $\frac{1}{2}$ $\mathcal{D}$	Svinding 2 $\mathcal{D}$	Svinding 4 $\mathcal{D}$	Svinding 3 $\frac{1}{2}$ $\mathcal{D}$	Svinding 2 $\mathcal{D}$	Svinding 3 $\frac{1}{2}$ $\mathcal{D}$

113

Med Hensyn til Arbejdstiden, da hengif omtrent 20 Minutter til Brydningen af hver Portion. Portion B tog noget længere Tid, men dette var ikke en Følge af Rødningsmaaden, da den halve Deel var ganske som A Nr. 1 og 2 at bearbejde, men af, at den anden Halvdeel var vel stærk, eller vel lidet rødet.

Sfjetningen.

Portion A Nr. 1.	Portion A Nr. 2.	Portion C.	Portion C.	Portion D.	Portion E.
Hørens Bægt førend Sfjet- ningen 8½ P eller 272 P eller { 60 - Hør 13 - Bl. Svind. 199 P.	Hørens Bægt førend Sfjet- ningen 9 P eller 288 P eller { 41½ - Hør 14 - Bl. Svind. 232½ P.	Hørens Bægt førend Sfjet- ningen 8½ P eller 272 P eller { 44 - Hør 7 - Bl. Svind. 221 P.	Hørens Bægt førend Sfjet- ningen 8½ P eller 272 P eller { 29 - Hør 14 - Bl. Svind. 229 P.	Hørens Bægt førend Sfjet- ningen 9 P eller 288 P. eller { 58 - Hør 13 - Bl. Svind. 217 P.	Da Hønsigten med Hørsøget med denne Portion Hør allerede i sit Re- sultat er opnaaet ved Hønsigten, har jeg udeladt videre Optegnelser angaaende samme.

Sfjetningen er foretaget paa Maskine af een Mand, (mig selv nemlig igjennem alle Ar-
bejder) med den fornødne Trækraft, Hver Portion medtog 1 Time omtrent, med Undtagelse
af Portionen B, hvoraf Halvdelen var vel stærk, og hvortil brugtes 1½ Time, men da denne
længere Arbejdstid ikke kan ansees som en Følge af den særegne Hønsigtsmaade, som ved denne
Sort var anvendt, er den uden Betydning med Hensyn til Bedømmelsen af Hønsigtsmethoderne.

Heglingen.

Portion A Nr. 1.	Portion A Nr. 2.	Portion B.	Portion C.	Portion D.
Effjettet Hør 60 Lb.	Effjettet S. 41½ Lb.	Effjettet Hør 44 Lb.	Effjettet Hør 29 Lb.	Effjettet Hør 58 Lb.
beglet do. 31 -	beglet do. 25 -	beglet do. 23 -	beglet do. 17 -	beglet do. 36 -
flint Blaar 21 -	flint Blaar 12 -	flint Blaar 17 -	flint Blaar 9 -	flint Blaar 16 -
g. do. 8 -	g. do. 4½ -	g. do. 4 -	g. do. 3 -	g. do. 6 -
60 Lb.	41½ Lb.	44 Lb.	29 Lb.	58 Lb.

At der ingen Svinding er anført ved Heglingen, er en Følge af, at jeg ikke er i Besiddelse af mindre Lodder end 1 Lod, og at Hørren efter Effjetningen er veiet med en almindelig brugelig Dvervægt, saaledes at Vægten er flaaet godt til Barenne, som naar de sælges.

Hver Portion har omtrent medtaget ½ Time til Heglingen, men med omtrentlig Forandring efter Svantiteternes Størrelse. De vare ikke lige lette eller behagelige at begle, men Døgivelse af Tiden i Minutter betegner aldeles Intet med Hensyn til Rødningsmaadernes forskellige Indvirkninger paa Heglingen.

B e r b i.

Portion A Nr. 1.	Portion A Nr. 2.	Portion B.	Portion C.	Portion D.
31 Lod Sør à 2 Mf. 8 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . 2 Mf. 6 $\frac{1}{2}$ f.	25 Lod Sør à 2 Mf. 6 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . 1 Mf. 14 f.	23 Lod Sør à 2 Mf. 6 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . 1 Mf. 12 f.	17 Lod Sør à 2 Mf. 2 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . 1 Mf. 2 f.	36 Lod Sør à 2 Mf. 2 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . 2 Mf. 6 $\frac{1}{2}$ f.
21 Lod fint Blaar à 16 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . . . 10 $\frac{1}{2}$ f.	12 Lod fint Blaar à 16 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . . . 6 f.	17 Lod fint Blaar à 16 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . . . 8 $\frac{1}{2}$ f.	9 Lod fint Blaar à 16 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . . . 4 $\frac{1}{2}$ f.	16 Lod fint Blaar à 16 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . . . 8 f.
8 Lb. gr. Bl. à 12 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . 3 f.	4 $\frac{1}{2}$ Lb. gr. Bl. à 12 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . 1 $\frac{1}{2}$ f.	4 Lod gr. Bl. à 12 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . 1 $\frac{1}{2}$ f.	3 Lod gr. Bl. à 12 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . 1 $\frac{1}{2}$ f.	6 Lod à 12 f. pr. $\mathcal{D}$ er . . . . . 2 $\frac{1}{2}$ f.
13 Lod Svinglebl. à 6 f. pr. $\mathcal{D}$ er 2 $\frac{1}{2}$ f. ialt 3 Mf. 6 $\frac{1}{2}$ f.	14 L. Sjetteblaar à 6 f. pr. $\mathcal{D}$ er 3 f. ialt 2 Mf. 8 $\frac{1}{2}$ f.	7 Lod Sjetteblaar à 6 f. pr. $\mathcal{D}$ er 1 $\frac{1}{2}$ f. ialt 2 Mf. 7 $\frac{1}{2}$ f.	14 L. Sjetteblaar à 6 f. pr. $\mathcal{D}$ er 2 $\frac{1}{2}$ f. ialt 1 Mf. 10 $\frac{1}{2}$ f.	13 Lb. Sjetteblaar à 6 f. pr. $\mathcal{D}$ er 2 $\frac{1}{2}$ f. ialt 3 Mf. 3 f.

Det bemærkes at af Portion A Nr. 1 kunde endeel være tjenlig til høiere Priser, til f. Ex. 3 Mf. pr. $\mathcal{L}$. Men da der Intet fandtes i A Nr. 2 eller B, saa viser dette, at der dog maa have været nogen Korffiel paa Hørens Laverighed, fjøndt dette ikke kunde opdages ved Sorteringen paa Marken. Det beviser derfor Intet, om jeg ved at hegle noget af denne finere, derved kunde forsøge Værdien Noget paa dette Nr.

Til foranstaaende Optegnelser maa jeg endnu knytte nogle Bemærkninger:

Hørren A Nr. 1 er rødet paa sædvanlig Maade i klart blødt Band, der blev dækket og sænket med mudderfri Substantser, for at undgaae al Paavirkning af Mudder, med Hensyn til Farven. At denne Prøve gav det bedste Resultat, tør jeg ikke ansee som en Følge af Rødningen, da Nr. 2, der var dækket med Mudder, efter min Overbeviisning, maatte ville give eens Resultat, med, eller uden denne Bedækning. Disse to Prøver vare rødede ligelig og godt, saa den Lave deri fandtes omtrent indvandt. Nr. 2 blev anlagt for at gjøre Prøve med den og andre Sorter, ved Blegning eller Udfogning, hvilket min Fraværelse fra Hjemmet i flere Maaneder imidlertid har forhindret mig fra at faae udført. Det er nemlig bekjendt at Bonden, især tidligere, almindelig brugte at sænke sin Hør ved at lægge Træ eller Græstørv derpaa; dette er imidlertid uoverkommeligt ved en større Høravl, da Træet deels mangler, deels er for kostbart, og ialtsald skal kjøres til og fra Rødningsstedet, som ofte er langt borte, og Græstørvs Gravning skader Eng eller Mose. Mudderet derimod findes i Graven eller Groften, kan tages der, med dertil indrettede Mudderskuffer, og falder tilbage ved Bendingen af Hørren, naar den skal optrækkes. Som bekjendt, farver Mudder eller Band i Torvegravene, hvis Torv indeholder nogen Bjergolie, Hørren graa, meer eller mindre, efter Hørens Natur, medens Bandet i Torvegrave med mosagtig Torv, ikke meddeler nogen Farve. Denne Farve

mene nogle Theoretikere, er en Mangel, medens tilvante Kjøbere ingenfinde dable den, men Flere ansee den for den bedste, og paastaae, at den graa bliver hvidere ved Udfogningen end den lyse, hvilket dog kan være en Følge af en bedre Behandling i det Hele, netop af dem, som anvende denne Rødningssmaade. Hvad Hørren B angaaer, da er dens Couleur aldeles liig Nr. 1 A.; den beholdt sin gule Farve, saalænge den laae i Vandet, hvor Luften ikke kunde virke paa den, men forandrede sig til en lysgraa, ved Tørringen. Det samme er Tilfældet med vandrødet Hør; denne beholder sin oprindelige Farve, saalænge den er i Vandet, om den ogsaa er dækket med Mudder, der iffun berører Rønden, da Hørren staaer skraaes i Vandet, og fun vender Røden op til Overfladen (Hørren ligger naturligviis i reent klart Vand under Bedækningen) og først, naar Hørren kommer i Berørelse med Luften, eller dens Ilt, anslaaes den og bliver mørk, baade uden og inden i Stoverne. (Hør, som rustes grøn, og strax lægges i Vand, bliver hvid, er Laven for moden, guulagtig, umoden, sfjor; undertiden guul i Røden og hvid men sfjor i Topenden). Prøven B. har aldeles Intet forud for den vandrødede Hør, Fibrene ere ingenlunde mere adskilte, den er snarere mere tør, end blødere end A Nr. 2, og af ringere Bonitet end A Nr. 1 (For megen Vadskning gjør Hørren tør og sprød). Gjør Svovlsyren nogen Virkning, maatte det, efter Forsøget at domme, synes at være, at den forhindrer Rødningen, uden hvilken den dog ikke kan bearbejdes. Prøven C, var sfjor i

Toppen, og faldt ved Bearbejdningen, hvilket maatte blive Tilfælde ved denne Rødningssmaade; thi, om man ogsaa kunde forhindre, at den blev sølelig varm, som strax maatte bedærve den, saa var det umuligt at forhindre, at Atmosphærens Varme, i Forbindelse med Luftens Afgang og Fugtigheden, bragte en saadan Varmegrad tilstede, at tilstedeværende Frøforn spirede, hvilken allerede er al for stor. Farven blev lig den landrødede Hør, og som denne tør og sprød. At Syren ikke fremmede Rødningen eller gavnede, viser den Deel af Portion E, som paa samme Tid neddyppedes i reent Vand; thi denne blev rødet i samme Tid, og giver netop samme Product, saavel hvad Farve, som Bonitet angaaer.

Landrødningssmaaden er den billigste, letteste, og giver ikke det mindste Udbytte, men den udfordrer en stor Spredeplads, som maa holdes fri for Dvægets Afgang, og Hørren er udsat for at blæse sammen og blive ured. Desuden giver den en Couleur, der gjør den uskikket til Handelsvare, graa, graaplettet med Variationer efter Veirliget, men som vanskelig lader sig blege. Hørren bliver strid og tør, naar den rødes tilpas. Almindelig er landrødet Hør blød, men dette er, fordi den sædvanlig rødes for stærkt; gjennemstiffes af Græsset, idet Plantelimen, som binder Fibrerne sammen, ogsaa opløses, men paa Tavens Beføstning. Denne Hør er ialmindelighed lettere at bearbejde end vandrødet Hør.

Forsøget med Rødning i rindende Vand gav intet tilfredsstillende Resultat; thi Hørren var gjennem-

trængt af visse Vanddyr, som filtrerede den, den blev faldet, og den løsnede Lave blev blaaret af Vandets Gjennemtrængen.

Ved Rødning frembringes en Opløsning, saaledes at naar Gjæringen er indtraadt paa det Punkt, at Laven er løsnet fra Stoffen, da er Hensigten med Rødningen tilveiebragt; dette er en begyndende Forraadning, der ogsaa bemærkes ved Lugten, og som især findes i Vandet, og bemærkes tydeligst, naar Hørren er optrukken af Vandet, og dette bortdunster. Hørren beholder noget af denne Lugt i længere Tid, og naar den har ligget sammenpakked i en liden Vandmasse, eller Vandet været benyttet flere Gange, da faaer Hørren en endnu mere ubehagelig, endog syrlig Lugt. Vil man afvadske Hørren godt, med den fornødne Barsomhed, i reent Vand, forsvinder for en stor Deel Lugten, og Hørrens Farve bliver noget lysere derved, ligesom den Anke, at vandrodet Hørstaae støver meget, der vel maa forståes saaledes, at endeel Dynd bliver i den fra Rødningen, bortfalder. Den saakaldte patenterede Rødningsmaades Fortrin i denne Henseende, taber derved, med Hensyn til Lugten, for en Deel, og med Støvet, aldeles sin Betydning. Og hvad det Forste angaaer, maatte man kunne opnaae det samme uden Syren, blot ved jevnlig at give reent Vand. Det synes ikke, at den fortyndede Svovlsyre har nogen ædende Kraft; men var det Tilfældet, kunde Hørrens Støv, der kunde indeholde saadanne Bestanddele, vel endog blive meget farlig.

Med Hensyn til det mindre Udbytte af de for-

ffjellige Prøver, maa jeg bemærke at dette maastee kunde være blevet noget større ved Haandkrafts Anvendelse, ved Skjetningen, istedet for med Massine, at der nemlig kunde blevet mere Hør og færre Blaar, eller flere Hagleblaar og færre Skjetteblaar, men at dette ialtfald dog ikke har nogen Indflydelse paa Opgavens Løsning, som er Bedømmelse af forskjellige Rødningsmetoder. Med Hensyn til denne troer jeg nu at have fremstillet Resultatet af det mig overdragne Hverv, saagodt det er mig muligt, og som jeg haaber, tilstrækkelig, og hvad der er mig bevidst, aldeles upartist; og tillader mig saaledes at fremsende dette, med Bøn om Tilgivelse, at det indkommer saa seent, der er en Følge af at jeg, førend Prøvens Tilendebringelse, maatte forlade Hjemmet, for at være nærværende ved Rigsdagen.

Lykkensæde den 28de Decbr. 1850.

Underdanigst
G. Schroll.
